

Savings and Investment

ฉบับที่ 14 ประจำเดือนสิงหาคม 2557

“

ธุรกิจเงินร่วมลงทุนนั้นช่วยสร้างฐานการเงินที่เข้มแข็งให้กับธุรกิจผู้รับเงินลงทุน ช่วยให้การบริหารจัดการภายใน การวางยุทธศาสตร์เพื่อการแข่งขัน การขยายฐานกิจการ และการวางแผนทางการเงินของบริษัท มีระบบมากยิ่งขึ้น...

”

“

เนื่องจากความเสี่ยงในการลงทุนที่สูง ทำให้ธุรกิจเงินร่วมลงทุนต้องทำการศึกษาข้อมูลของธุรกิจใหม่อย่างละเอียดเพื่อพิจารณาถึงความพร้อมและศักยภาพของผู้บริหาร ผลិតภัณฑ์ อุตสาหกรรม ความเป็นไปได้ของแผนการดำเนินธุรกิจ...

”

รู้จักจริงเรื่องธุรกิจเงินร่วมลงทุน: วัฏจักรเงินทุนและกลยุทธ์การร่วมทุนกับผู้ประกอบการ ธนพล จันทรพิชญ์

ธุรกิจเงินร่วมลงทุนหรือ Venture Capital (VC) เป็นหนึ่งในแรงผลักดันสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจใหม่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและมุ่งสู่ความเป็นบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์อย่างประสบความสำเร็จได้ โดยธุรกิจเงินร่วมลงทุนนั้นจะช่วยสร้างฐานการเงินที่เข้มแข็งให้กับธุรกิจผู้รับเงินลงทุน ช่วยให้การบริหารจัดการภายใน การวางยุทธศาสตร์เพื่อการแข่งขัน การขยายฐานกิจการ และการวางแผนทางการเงินของบริษัท มีระบบมากยิ่งขึ้น และนอกจากนี้ ธุรกิจเงินร่วมลงทุนยังช่วยขยายเครือข่ายทางธุรกิจให้กับบริษัทผู้รับเงินลงทุนอีกด้วย

การได้ร่วมเป็นพันธมิตรทางการลงทุนกับธุรกิจเงินร่วมลงทุนนั้น นับเป็นโอกาสที่ธุรกิจใหม่ส่วนใหญ่ใฝ่ฝัน เพราะด้วยความไม่แข็งแกร่งทางการเงินภายในบริษัท อีกทั้งความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ในการบริหารธุรกิจ และประกอบกับความขาดแคลนของหลักประกันที่มั่นคง ทำให้การระดมทุนในรูปแบบสินเชื่อนาคารของผู้ประกอบการรายใหม่นั้นเป็นไปได้ยาก แต่ในขณะเดียวกัน การได้รับการส่งเสริมทางการเงินจากธุรกิจเงินร่วมลงทุนนั้นก็มิได้เกิดขึ้นได้ง่ายๆ เนื่องจากความเสี่ยงในการลงทุนที่สูง ทำให้ธุรกิจเงินร่วมลงทุนต้องทำการศึกษาข้อมูลของธุรกิจใหม่อย่างละเอียดเพื่อพิจารณาถึงความพร้อมและศักยภาพของผู้บริหาร ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม ความเป็นไปได้ของแผนการดำเนินธุรกิจ และรวมไปถึงด้านการตลาด ว่ามีหนทางก้าวไปสู่ความสำเร็จในเชิงปฏิบัติได้หรือไม่

เมื่อธุรกิจเงินร่วมลงทุนได้ตัดสินใจร่วมเป็นพันธมิตรทางการลงทุนกับผู้ประกอบการแล้ว ธุรกิจเงินร่วมลงทุนจะรับบทบาทเป็นเสมือน ‘ตัวกลาง’ ในการนำเงินจากนักลงทุนชั้นต้นไปลงทุนในธุรกิจใหม่นั้น ซึ่งโดยทั่วไปแล้วนักลงทุนชั้นต้นจะประกอบไปด้วยนักลงทุนสถาบันเช่นกองทุนบำเหน็จบำนาญ บริษัการเงิน บริษัทประกันภัย หรือเงินทุนเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานรัฐและเอกชนอื่นๆ อย่างไรก็ตาม เงินร่วมลงทุนมูลค่าสูงดังกล่าว จะไม่ได้รับการส่งทอดไปยังผู้ประกอบการในรูปแบบของเงินลงทุนก้อนใหญ่ภายในครั้งเดียว แต่ธุรกิจเงินร่วมลงทุนจะวางกลยุทธ์การสนับสนุนผู้ประกอบการรายใหม่ด้วย

“

ธุรกิจเงินร่วมลงทุนรับบทบาทเป็นเสมือน 'ตัวกลาง' ในการนำเงินจากนักลงทุนชั้นต้นไปลงทุนในธุรกิจใหม่ และเมื่อนำบริษัทใหม่เข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนและเสนอขายหุ้น IPO ธุรกิจเงินร่วมลงทุนก็จะทำหน้าที่เป็น 'ตัวกลาง' อีกครั้ง ในการส่งทอดรายได้จาก IPO กลับไปสู่นักลงทุนชั้นต้น และสู่ตัวผู้ประกอบการเอง ”

“

กลยุทธ์การลงทุนของธุรกิจเงินร่วมลงทุนนั้นมีหลายระยะด้วยกัน เช่น ระยะตั้งต้นหรือ Seed ระยะเริ่มกิจการหรือ Start Up และระยะการเจริญเติบโตและขยายกิจการหรือ Growth and Expansion เป็นต้น ”

เงินทุนที่ละส่วนเป็นระยะๆ เช่น ระยะตั้งต้นหรือ Seed ระยะเริ่มกิจการหรือ Start Up และระยะการเจริญเติบโตและขยายกิจการหรือ Growth and Expansion เป็นต้น ทั้งนี้เหตุผลในการใช้กลยุทธ์การลงทุนแบบเป็นระยะหรือ Investment Staging ดังกล่าว มีขึ้นเพื่อเพิ่มแรงกระตุ้นให้ผู้ประกอบการบริหารจัดการธุรกิจจนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำกิจการสู่ก้าวต่อไปได้อย่างรวดเร็วนั่นเอง

เมื่อธุรกิจเงินร่วมลงทุนได้ช่วยนำพาธุรกิจใหม่ไปสู่หลักชัยสำคัญ ซึ่งนั่นก็คือความพร้อมในการเปลี่ยนสถานะจากบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนในตลาดหลักทรัพย์แล้ว อีกหนึ่งองค์ประกอบที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในกระบวนการดังกล่าวก็คือวาณิชธนกิจหรือ Investment Bank ผู้ซึ่งจะช่วยนำเอาหุ้นส่วนของธุรกิจใหม่เข้าไปเสนอขายในตลาดหลักทรัพย์เพื่อเปิดโอกาสให้นักลงทุนทั่วไปได้ถือครองหุ้นเป็นครั้งแรกหรือ Initial Public Offering (IPO) โดยเงินที่ได้รับจากการเปิดขายหุ้นดังกล่าวหลังหักค่าใช้จ่ายจะถูกส่งกลับไปยังธุรกิจร่วมลงทุน ผู้ซึ่งจะทำหน้าที่เป็น 'ตัวกลาง' อีกครั้ง ในการส่งทอดรายได้จาก IPO กลับไปสู่นักลงทุนชั้นต้น และสู่ตัวผู้ประกอบการเอง (ศึกษาวิจัยการเงินทุนและบทบาทของธุรกิจร่วมลงทุนได้จากแผนภาพที่ 1)

ถึงแม้ว่าการนำบริษัทใหม่เข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนและเสนอขายหุ้น IPO จะเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ธุรกิจเงินร่วมลงทุนมุ่งหวัง แต่ผลลัพธ์ของการลงทุนในธุรกิจใหม่นั้นก็ไม่อาจเป็นไปตามอุดมคติดังกล่าวได้ทุกครั้งไป โดยในบางกรณี ธุรกิจเงินร่วมลงทุนอาจต้องตัดสินใจถอนการลงทุนกลางคันโดยการขายหุ้นคืนให้กับเจ้าของบริษัท เนื่องจากมองเห็นสภาพการณ์ของอนาคตที่ไม่สู้ดีนักก็เป็นได้ ซึ่งกลยุทธ์และตรรกะที่ธุรกิจเงินร่วมลงทุนนิยมนำมาประยุกต์ใช้กับการร่วมลงทุนในสถานการณ์ต่างๆ นั้น คณะผู้จัดทำจะได้นำเสนอผู้อ่านในโอกาสต่อไป

(แผนภาพดัดแปลงจาก Zider, Bob. How Venture Capital Works. Harvard Business Review '98)